

Krynica - Patria - 1949	
Kolekcja:	Krynica Zdrój
Muzeum:	MUSEUM TOMATORUM - Pamiątki Przeszłości
Właściciel:	tomator
	
Datowanie:	1945
Miejsce pochodzenia:	Polska
Stan eksponatu:	Bardzo dobry
Numer/sygnatura producenta:	CZYTELNIK nr 3
Data i sposób nabycia:	lata 60-70
Data korespondencji:	bez obiegu
Tytuł oryginalny:	.
Rozmiar:	9 x 14 cm
Opis:	<p>Rok 1949</p> <p>Krynica. Patria</p> <p>Sanatorium Patria wybudowane w 1933 roku jako luksusowy pensjonat dla sławnego tenora Jana Kiepury.</p> <p>Patria jest czterokondygnacyjnym budynkiem z ciągnącymi się wzdłuż elewacji balkonami i tarasem na parterze. Od I piętra przez całą wysokość elewacji biegną cienkie żelbetonowe filary, które rytmizują całą kompozycję. Wejście główne jest zaakcentowane przez filary wynoszące się nieco nad budynek, zwieńczone napisem „Patria”.</p> <p>Wnętrze zostało wykończony najlepszymi materiałami - marmurami i alabastrami ze Lwowa oraz detalami z chromowanej stali. Na parterze mieści się obszerna, przeszklona od strony tarasu jadalnia. Na piętrze, na które prowadzi reprezentacyjna klatka schodowa, oprócz hotelowych pokoi znajduje się apartament (pierwotnie przeznaczony dla rodziców Kiepury, zarządców pensjonatu). Pozostałe piętra zajmują pokoje. Atrakcją jest niewątpliwie taras widokowy na dachu budynku, który ma bezpośrednie połączenie z drugim apartamentem, należącym niegdyś do samego tenora. Jest to architektura monumentalna, lecz także nowoczesna i pełna luksusu. Taki styl nazywany bywa zredukowanym klasycyzmem i wpisuje się w szerszą tendencję panującą nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie. W latach trzydziestych architektki chętnie sięgali nie tyle po same formy klasyczne, co po jej reguły - harmonijne proporcje, rytmikę, monumentalizm. Jest to architektura daleka od lokalnych tradycji budowlanych Beskidu Sądeckiego. Niemniej w okresie międzywojennym, w znanych kurortach i uzdrowiskach powstawały liczne budynki w takiej lub nawet bardziej awangardowej stylistyce. Miały one zaspokoić potrzeby i gusta estetyczne coraz częściej i liczniej przybywających tam gości nie tylko z Warszawy czy Lwowa, ale też z innych zakątków Europy.</p> <p>Podczas II wojny światowej hotel zajęli Niemcy. Według różnych źródeł znajdowała się tu albo siedziba Hitlerjugend, albo też sanatorium dla oficerów.</p>

Po wojnie, w 1949 r. budynek przejęło państwo, powołując się na wcześniejsze przejęcie Patrii przez III Rzeszę jako budynku użyteczności publicznej. W 1965 r. za znacjonalizowaną Patrię przyznano Kiepurze odszkodowanie. W 1996 r. budynek przekazano przedsiębiorstwu państwowemu, dziś noszącemu nazwę Uzdrawisko Krynica-Żegiestów SA. W okresie powojennym Patria pełniła nieprzerwanie funkcję sanatorium.

Tekst: Helena Postawka, maj 2011